

N° 18.

Pirmdeenâ 1. (13.) Mai

1867.

Geschessemes sinnas.

No Rihgas. 21mâ Aprilî no schejenes ais-reisoja tas lihdschinnigs Rihgas un Selgawas Greeku basnizas erzbisfaps Platon, un dewahs us Nowo-Tscherlafu, fur augstais Kungs un Keisers tam jaunu weetu un jaunu gannamu pulku uswehlejis. Schejenes Greeku draudse wezzo dwehsele gannu ar dauds firsnigahm pateizibas un mihlestibas-sihmehm pawaddija un firmais gans sawahm atstahjamahm awihm daschas jaulas labdarrighs peemianas atstahja. — Wisgahjuscha erzbisfapa ammata darri-fchanas scheitan taggad uswehletas lihdschinnigam wikaram, Rehwoles bisfapam, Benjaminam.

Widssemes gubernijas waldischana ar patenti no 21ma April f. g. N° 59 sinnamu darrijuse, ka ta ar patenti no 28ta Mai 1825 banko-nauda nosazjita un ar patenti no 13ta November 1947 sudraba naudas wehrtiba pahwehrsta weetas-naudas tafse, kas Widssemes tirgös mafajama, taggad esfoht nozelta un tahs weeta eezelta un nosazzita jauna tafse par tahm us gadda-tirgeem eetaifitahm bohdeem, eesehtotahm weetahm un par preeksch tam waijadfigeem materiakeem. Schi jauna, no zeeniga general-gubernator leelunga atwehleta un no Widssemes gubernijas waldischanas wisseem par sinnu wehra-lifschanu isfluddinata Widssemes gadda-tirgus weetas-naudas tafse irr schahda: 1) Par leelaku bohdi, to preeksch andeles ihre, jamalka 4 rubli. 2) Kad preeksch tahdas bohdes to materiali ihre, jamalka 3 rubli, 3) par masaku bohdi, to ihre, jamalka 2 rubli, 4) par schahdas masakas bohdes materiali 1 rubli. 5) Kad sirgu woi zittu leelaku lohpu eesehtotâ tirgus plazzi eedsenn, jamalka par

katru 10 kap., un 6) par masaku lohpu, to eesehtotâ tirgus plazzi eedsenn, jamalka 5 kap.

— Dsirdam, ka nahloscha mehnesi augstais Krohna-mantineeks ar sawu augstu Gaspaschu us Rihgu nahlschoht un no schejenes ar kuggi braufschocht us Kopenhageni. Ta deht, ka schim brihscham wehl dauds leddus muhsu jubra, kas kuggu braufschanu aiskawe, tad arri newarreja ihsti nosazzicht to laitu un deenu, kad schee augstee weesi zaur Rihgu reisohs.

No Wehterburgas. Wehterburgas Wahzu awises stahsta, ka augstais Kungs un Keisers lifschocht attal sudraba naudu kalt 20, 15, 10 un 5 lapeika gabbalös. Schai jaunai naudai buhschoht tahdas paschas sihmes un raffti, ka tai wezzai, tit ween ka mallas buhschoht sohainas. Schinnî reise scho naudu kalschoht lihds 6 millijonu rubtu wehrtiba. 21mâ April schihns naudas kalschanas pawehleschana effoht apstiprinata.

— 23fcha April Newas uppe leddus sahjis eet.

No Moskawas. Wehterburgas Wahzu awises stahsta, ka augstais Kungs un Keisers ar Krohna-mantineeku un wianna augstu Gaspaschu palifschocht Moskawa 10 deenas, no 21ma Aprila lihds pirmo Mai, un tad greefschotces atpalkat us Wehterburgu. Nakti no 20ta us 21ma April augsti Keisari aisbraufuschi us Klines dselsu-zekku stanziju. Tur tohs ar fahli un maisi fanehmuschî Moskawas general-gubernators, firsts Dolgoruki un zitti augsti kungi. No pilsehta lohgeem ugguna rakketes gaisa sfrehjuschas. Nakti augsti Keisaristi weesi pahrgullejschî Petrowski pilli, fur Moskawas karra-spehlu general-adjutants v. Gyldestube, zimil-gubernators, grafhs Siwers, firsts Gagarin un firsts Schtscher-

balow tohs zeenigi fanehmufchi. 21mâ April pulst. 11 preefch pufdeenas augsti Keisari wallejôs rattôs (wahgôs) eebrankufchi pilsehtâ, fur kauschu pulks ar gamilefchanu tohs fanehmis. Wiſſpirmal tee eegahja Kremles debbefsbrautfchanas basnizâ, tad Arkangeta un Blagowefchfchenski basnizâs, fur wezzus fwehtumus apluhfoja un tad dewahs us Kremles pilli, fur tee no wiffeem pils augftmanneem ar leelu gohdu tillâ fanemti. Pufs trijôs pehz pufdeenas augsti Keisari apmelleja floblas un flimmu-nammus. Wallarâ wiffa pilsehta bija ar gohda-ugguneem apgaismota, un fur ween augsti Keisari brauja, tur laudis winneem usgawileja. Sestdeenâ Winni apluhfoja faldatu pulkus us Bara-plazzi un apmelleja dabbasprattigu beedribu un kauschu tautu apraftifchanas israhufchanu.

Uhrsemmes finnas.

No Rumanias jeb Wallakias. Rumaneeschi taggad pilnigi lungi fawa semme, jo Turku karraspehts aisgahjis un ja tahda faruhfchana ar Turkeem fur iszellahs, tad teem weegla leeta Turku wirs waldischana atrantees. Tapehz tee arr irr eetaifstufchi labbu leelu karraspehlu paschi, probti 20,000 falbatus, kas arween lahjâs, 10,000 palihga karrawihrus jeb weetneefus. Tad wehl milizu 30,000 un 50,000 tahdus, kas teel safaukti paschâ karralaitâ. Katram pawalstneekam wajag buht faldatam no fawa 20ta lihds 40ta dsihwes-gadda. Woi tas nu naw deesgan sleels karraspehts, ihpaschi preefch tahdas masas semmes kâ Wallakia? — Schinni laitâ, kad Turku waldischana patte irr nespehziga, Wallakiai tas irr par leelu laimi, kad ta tillufe us fawu rohlu; jo dsirdam deesgan, kâ tur klahjâhs, fur Turki par kalla-lungeem. Taggad pat no Damastus, Sibrija, raksta, ka Turki tur leelotees kristitus kaut un draudedamas finnas Turku un Arabeefchu wallodâ peesistas pee wiffeem eelu-stuhreem, — kadeht jau dauds kristitu kauschu familijas behgohht no turrenes prohjam. Giropas walstu konsuli gan apstahjufchi turrenes Paschu, lai tas gahda, ka kristiteem taunums neuseet un tas arr' to fwehti apsohlijis darriht, — bet kas tad us to warr palistees? Schahdi winnu gubernatori paschi pah dauds nespehzigi, fawus laudis sawaldiht, — kâ to dsirdam katra deenâ un katra Turku walsts mallâ.

No Afijas. Taggad kâ par leelu brihnumu Giropeschi nomannijufcht, ka Rihneefchi arr fahloht mohstees no fawa garra meega un fahloht dohmahht, ka us preefchu wairs newarroht tâ palikt, ka lihds schim. Wallodas floblas preefchneeki Pekingâ sawam keiseram rakstijufchi grahamatu, ar to tee keiseru luhds, lai wehloht Pekingâ eetaifst weenu Giropeschu gudribas floblu, jo tahda taggad effoht lohhti wajadfiga. Rihneefchu gudree atfihst deesgan labbi, zil dauds pahrat pah winneem effoht Giropeschi ar fawu gudribu un apleezina paschi, ka Rihna newarroht pamest, arri to fapraschana few gahdabt,

kas Giropeschu baggtus un tif warrenus padarriuse. Berre, ka, kad Rihneefcheem ween prahts atwehrees gaismu eeraudficht, tee wairs meeru nemettihhs, bet ees us preefchu. Sinnams, ka ar reis' jau nelo nefastrehhs, bet ar laiku, — kad wiſs pareisi buhs eeriktehts, wiſs ees labbaku zellu. Schi finna gan wehl nestahsta, to keisers us to luhgfschana atbildejis.

No Rihgas. Wallar uhdens daugawâ pa 2 pehdahm jau krittis, tâ kâ tas dambis stary Belgawas-Uhrrihgu un Lorenstalnu jau redsams; bet zetsch ar wiffu bruggi tâ samaitahhts un isphofstihhts, ka wehl ilgs laiks aisees ar fataifschanu, kamehr pa to atkal warrehs braukt. Buhtu gan wehlejam, ka pee schihhs fataifschanas dambi pa fahdahm pehdahm pazeltu augstak, lai pluhdi to wairs tâ nepahrpluddinatu.

— Swehtdeen (23schâ Aprili) pulst. 3 pehz pufdeenas Englifchu matrohsis no fawa lugga us ohtru gribbedams pahrlieht eekrittis daugawâ un no ahtras straumes tâ aisrauts, ka wehl naw atrasts. 21mâ Aprili pulst 6 no rihta tai fanalâ ais teatera atrasts wihra lihks un mehhtelis un zeppure us kraujas, no kam warr noprast, ka patš tibscham gallu nehmis. Pee ismekleschanas atrasts, ka flihzejs bijis semmes-mehrneeks no Wallas, fur tam feewa un astoni behrni, kas leelâ truhkumâ un ka truhkuma deht nelaimigais gallu nehmis. Rihgas polizeja gribb gahdabt, ka tai nabbaga atraitnei tahdas schehlastibas dahwanas famestu. Lai Deems de-wejeem atwerr schehligas firdis.

No Ifschilles, 18tâ April. Par teem leeleem daugawas pluhdeem, kas ihpaschi tanni gabalâ bijufchi, no turrenes wehl tâ raksta: Teescham dauds lassitajeem buhs miht dsirdeht, kâ tas ar teem leeleem pluhdeem tur jo prohjam palizzis. Pats tanni leelâ pluhdu widdâ sehdedams, efinu wiffu to leelu uhdeno warru un breefmas flaidri redsejis un tadeht kâ redsejis, schê usrakstifchu.

Buhpofu swehtdeenâ pehz pufdeenas tas lihds schim pascham brihdim wehl zeekais daugawas ledus zaur stipru grubdeenu no augfchenes fahla eet; bet appalsch Kircholmes tas atduhrahhs un palikka stahwam. Zaur to nu uhdens fahla zeltees. Tas atduhrees leddus krahjâhs un wairojahs arween tahkal atpakkat lihds pascha Ifschilles mahzitaja muischu; un tur uhdens zehlahs wiſsleelâ augstumâ. Gan arri Ifschilles muischa pahrluhda, bet netik augsti, jo lohpi stahkôs us fuhdeem stahwedami palikka no pluhdu uhdena ne-apfahdeti. Pulst 9 wallarâ tee pluhdi fahlahs un gahfahs no daugawas ahra pahr Widsemmes krauju pahri; jo Kursemmes pufse irr stahwali un augstak krauji, pahr kurreem pluhdi newarreja pahrzelttees; tillai daugawas muischâ pee daschahm mahjahm uhdens leelu woi masu flahdi darrijis. Widsemmes pufse pluhdi appalsch mahzitaja muischas pahr krausteem

pahrgahsuschees peegahsa wiffu daugawas leiju libds pascham kalna mallahm. Ap mahzitaja muifchu, wiffahm winnas ehlahm un dahrseem irr muhru wal-lis 6 pehdas augsts. Weeni wahrri irr us semmes un diwi us daugawas puffi. Abbas schohs wahr-tus ar wiffu walli pluhdi un leddus apgahsa ap-kahrt un tad uhdens bes wairs nekahdeem kawelkeem ar wiffu warru gahsahs muifchas fehtplazzi eefschâ un pa obtr-puffes wahrteem atkal ahra un ta ar-ween prohjam. Leeli leddus gabbali gahsahs uhde-nim libds un arri dauds malkas un schohgu kohli. Uhdens speedahs wiffas ehlâs eefschâ un famaitaja dauds labbibas mahzitaja fainneeku labbibas maga-sihne. Us rudsulaukeem uhdens ar leddu weetahm isfitta leelas bedres, waggas un grahwjus, weetahm atkal isfkalloja wiffu fehlu ahra un tur wirsû pa-metta warrenus leddus blukkus no furecem wehl gabbali redjami; weetahm wiffu arramu semmi libds paschu zeetu grunti noskalloja. Wehl leelaku pohstu pluhdi padarrija teem appalsch mahzitaja muifchas wehl semmal gulledeem astoneem Ischilles un septineem mahzitaja fainneekem. Tur bes tahm skahdehm, kas us laukeem notiffuschas, dauds ma-jakas ehlâs irr gluschi nonestas, zittas no weetas iszeltas, skurstini apgahsti, un kad pluhdi wairaf ne lâ deenu un nakti weenâ augstumâ palikka, krahfai ismirkuschi un sagahsuschees. Par leelu laimi kau-dis sawus lohpus pee laika jau bija us drohscha-fahm weetahm noweddufchi, tâ ka gandrihs neweens no teem no pluhdeem naw nomaitahs. Arri wehl naw dsirdehts, ka kahds zilwels tur zaur pluhdeem buhtu gallu dabbujis. Diwi wezzi zilwezini bija gan leelâs uhdenu breefmâs, bet tatschu zaur Deewa schelastibu tee tiffa isglahbti. Tee jau gan deef-gan reises sawâ garrâ muifschâ bija redsejuschi leddu eetam, bet nekad wehl tahdâs breefmâs nebijuschi lâ scho reisi. Uhdenim istabâ eefschâ gahschotees tee uskahpa us behnina, apsehdahs pee skurstina un tur dseedaja un Deewu luhda, lai tas uhdena warru sawalda. Bet us pufsnakti uhdens kahpa arri us behnina wirsû, fahla istabas greestus zillah un tē nu teem nahwe preefsch azzihm rahdijahs. Sauza un brehza pehz palihga. Un redsi, itt lâ no Deewa fuhitita tur peebrauza laiwina, un tohs isglahba. Tiffo tee ar laiwinu no mahjas noht aiskrauza, skurstinis ar warrenu brasschekschanu sagahsahs un teescham ar to libds arri tee wezjee lautini tur buhtu sawu gallu dabbujuschi, ja ta laiwina tohs nebuhtu aiskweddufe.

Telkht wehl teifschu par to pohstu, ko leddus darrijis appalsch Kirchholmes augsch un appalsch-pufs daktera mahjas un libds paschu basnizu. Led-dus schê bija wehl warrenals, tadeht la wifs tas no augschas nahdams leddus swars tur wirsû spee-dahs, un pa uppes weetu newarredams wairs us preefschu tift, tadeht ka appalschais leddus wairs ne-gahja, tas gahsahs pahr leelzettu, laukeem un pla-

wahm pahri, isplehfa dselsu-zekka dambi un tad gah-sahs us Stubbensee eseru. Daugaw'mallas leelzetsch irr tâ ismaitahs, ka tubkstoscheem zilwekem un simts sirgeem tur neddetahm buhs jastrahda, kamehr to at-kal fataifihis. Astonas deenas pehz pluhdeem leddus-gabbali wehl lâ leelas ehtas tur us zekka gulleja. Us kahdu augstu leddus-gabbalu uskahpohht un wiffu to gabbalu apflattoht, tas isflattijahs lâ leela leddus-juhra. So leddus gabbali pee gabbaleem 12 libds 14 pehdas zaurmehrâ tur gulleja blischnem un gub-bahm zits us zitta, pa kurren starpeem schurp un turp redseja kahdu falmu juntinu no semneeku mahjahm. Diwas, turwu pee daugawas usmeftas jaunâs mah-jas irr gluschi appalsch leddus-gabbaleem patrawtas un ta weena ar wiffeem lohpeem. Tomehr ir pee Kirchholmes neko nedfird no kahda zilwefa slihl-schanas.

Tahdi pluhdi lâ schêe, ihpaschi schê muifsu middâ, naw redseti, lâ preefsch 96 gaddeem. Toreis 15tâ April 1771mâ gaddâ uhdens wehl 6 pehdas aug-stafs bijis un no Prebstina muifchas libds Kirch-holmu wiffas kohu mahjas, kas pee daugawas stah-wejuschas, pluhdi noneffuschi. 1851mâ gaddâ uh-dens 2 pehdas semmaks bijis ne lâ taggad un ar masaf leddus-gabbaleem.

No Tritates puffes, Widsemmê, 18tâ April.
Râ awises no zittahm mallahm un puffehm par leeleem palleem (pluhdeem) stahsta, — tâ arri pee mums uhdenti irr gauschi leeli fazehluschees. Teem, kas ittin turwu pee Gaujas krassteem dsihwo, — waijadseja atstah sawas mahjas un dohtees us nah-burgu jeb meschâ pagaidiht tif ilgi, libds kamehr leelee uhdenti mittesees. — Paslatt, lâ Gauja Gauj-malleefschus isnarro! Dauds skahdes pluhdi padarr'. Zeffi teel isgraufti, tilti teel isnesti. — Appes, kas Gaujâ eegahschahs, irr gauschi leelas pahrpluhdu-fchas. — Daschs tif ko naw gallu dabbujis eedams, jahdams woi braufdams pahr kahdu tiltu, tur jau abbâs mallâs uhdens pahri tell. — Dfird, ka pee Naudesmuifchas kahds fainneeks pahr tiltu gribbe-dams jahht, eejahjis bedrê, ko pahri-tezedams uhdens us leelzettu isgrauftis. Nu eerauts wihrs strahwê, no kurras tif ar leelahm publehm tizzis isglahbts. Us kahdas fallinas, tur straume pelvedamu usneffufe, wihram bijis jastahw 3/4 stundas, libds kamehr rohkâ dabbujuschi. Lai gan gauschi no anfstuma pahr-nemts tizzis, tomehr zaur Sivers leelkunga faprat-tigu kohpschanu drihs atkal atspirdsis. — Pluhdu pehdas ilgi wehl pasihis! Pat plohtus bes zilwefa reds pa Gauju eetoht. Laikam nepatihl stahweht, tur peeseeti. Lai Deews, schehligais, pasarg' it weenu!
Fr. Wbrg.

Indijaneefchi Amerikâ.

Kahdu sohdbu Seemel-Amerikaneefchi ar to pel-nijuschi un arri dabbujuschi, ka winni zittus, arri pehz Deewa lihdsibas radditus zilwelus, tohs neh-

gerus, ilgus gaddus wehrdsinajuschi un us wiffadu wihst mohzjuschi, to lassitaji sinn! Nu, flawehts Deems! nabbagi nehgeri taggad irr brihwi un pascham Dschonsonam, lai gan labpraht gribbedamam, wairs ne isdohsees, nehgerus atkal wezzâ pohstâ eegrubst.

Tad nu muhsu mellu brabtu deht mums tohti japreezajahs. Bet jo wairaf mums jaschehlojahs un jaraud muhsu farkanu brabtu deht. Amerikas ihstee eedshwotaji paschi sauzahs par farkanahdahm, tadeht la teem farkana pehrwe, ne wis balta la mums.

Eiropeschi us Ameriku ar fuggihm gabjuschi un farkanahdahm to semmi panehmuschu un weenu leelu brihw-walsti zehluschi. Sarkanahdas arween tablak un tablak no muhsu brabteem, teem balteem, teel aisdohstas, itt la Indijaneeschi nebuhtu zilweti, bet wilki. Breesmigs karschs starp balteem un farkaneem taggad plohsahs pee Kolorado-uppes, prett walfareem. Baltee schè seltu rohft un no farkaneem pee scha darba laweti irr apnehmuschees, Indijaneeschus pawiffam isdeldeht. Ka manni wahrdi taifniba, to parahda schi fluddinaschanna, to tee baltee likkuschi issluddinabt:

"Spreedums. 25 wihri ismeklejami, lam jaet us Indijaneeschu jakti. Kurri paschi sewim apgahda jaktis rihtus un usturru, malfu dabbuhs par latru Indijaneeti, to wiini nokaus. Kurri sewim schahs jaktis waijadstibas nejauda apgahdaht, teem tabs tiks dohtas. Bet schee pehdejee masak dabbuhs malfas par latru nokautu Indijaneeti. Pirmee par latru wihrischka galwu dabbuhs 100 rublus, par latru seeweeschka galwu 50 un par latru behrna galwu, kas jaunaks ne la 10 gaddus, 25 rublus. Tomehr skaidra parahdischana japeenefs, la tee Indijaneeschi teescham nokauti un ne no zitta, la no tabs 25 wihru beedribas."

Tad nu schee zilweti Indijaneeschu jakti tabda paschâ gohda turr, la wilku jakti.

Baltee un farkanee pee selta ralschanas peedurrahs weeni pee ohstreem, un te leeliski sleskawibas darbi teel strabdati.

3 Indijaneeschu ziltis irr saweenojuschahs, la lai labbal balteem warretu pretti turretees, un Amerikaneeschi taggad winneem saldatu pulkus pretti fuh-tijuschu.

24tâ Julijâ 1000 Indijaneeschi pee weena tilta 200 balteem usbrukka. Kaufchanahs pastahweja 2 deenas. Indijaneescheem beidsobt taf bij jaatkahp-jahs. So balteem irr labbakas flintes.

Kad Indijaneeschi sawâ starpâ saweenotohs, tad sinnams tee buhtu spehzigati. Bet kad wiini arri derribu zelt, tad tomehr ihju laiku ween pastahw. Weena Indijaneeschu ziltis ohtru eenihst. La jau pee winneem bija no senn laiteem. Un tapehz arri beidsobt wisseem buhs jaet bohja. Dubshigi tomehr Indijaneeschi irr deesgan un schehlastibu prett

balteem tee nepasibst. Un kursch gan par to brith-nisees? Ne senn wiini weenu krepostu, Gohdwin wahrda, uswarrejuschu un wiffus saldatus un zilwekus nokahwuschu, kas tur eelschâ bija, 124 zilwekus. Bai ta gan buhtu notizzis, ja baltee farkaneem brabtu mihlestibu buhtu parahdijuschu? —

Wohl par brihwlaifchanas fwehtkeem,

kas nahfoshâ gaddâ Kursemneekem buhtu fwinnejami.

Nahfoshâ gaddâ 30tâ Augustâ buhs 50 gaddi, kamehr Kursemmê dsimtubuschana nozelta. Netizzu, la Kursemneeki scho deenu garram laidih, to la kahdus gohda-fwehtkus neswehtijuschu. Schee irr gan ihsti Latweeschu gohda-fwehtki, jo tik Latweeschi preelsch 50 gaddeem bij tee dsimtee, lam brihwibu, selta brihwibu eedahwaja. Bet zerresim, la ir wiffi Kursemneeki, lai ir nebuhtu Latweeschi, neatteifsees dallibu nemt (beedrotees) pee scheem fwehtkeem.

Zgahjuschâ Mahjas weesa nummuri B. Krumberg lungs isteize, la Ribga gan wisslabbaka weeta buhtu, fur wairaf prahtâ issklaidroti wihri par to warretu apspreeft, la tee gohda-fwehtki fwinnejami. Kapehz gan Ribgâ ween par scho leetu eetu spreeft? Par scheem fwehtkeem pehz mannam dohmahm waijadsetu wiffâs Kursemmes pilsehtâs spreeft un wisseem scheem Kursemmes pilsehtu fwehtku apspreedejeem arri allasch waijadsetu weeneem ar ohstreem farunnatees, kamehr wiffi weenprahitigi buhtu nospreeduschu, kahdâ pilsehtâ Kursemmes fwehtki fwinnejami, kahdi wihri par gohda-fwehtku isdarritajeem wehlejami.*) Schahdâs pilsehtâs warrbuht ar mahzitaju woi zittu wihru palihgu waijadsetu fanabht lohpa ihpaschâ gohda-fwehtku kommissijai. Kommissijas lohzeekem waijadsetu buht tabdeem wihreem, lam schi fwehtku fwinneschana pee firds eet un kas us Latweescheem labbu prahtu turr. Wehs jaw eepreefschu stanam, ja schee fwehtki nahfoshâ gaddâ taps fwinneti, tad ir Kursemmes muischneeziba, kas taf ar Latweescheem weenumehr lohpa dsihwojuse, arri neaisleegsees nedj schohs fwehtkus libdji fwinneht, nedj arri sawas dahwanas preelsch fwehtku fwinneschanas doht.

Fwehtku sagattawinatajeem (fataisitajeem) waijadsetu buht ustizzameem wihreem, wisslabbak no tabdeem, kas mahzjuschees un lam wehl nekahdas ammatu nastas us plezzeem naw, ta par prohwi mahzitaju adjunkti. — Par sagattawinaschanu us fwehtku fwinneschanu waijadsetu wisswairaf arween abbejâs Latweeschu awisès pahrrunnabt, lai wiffu to, to fwehtku sagattawinaschanas kommissija nodohmajuse darriht, warretu ir ilkattris Latweets sinnabt dabbuht.

Sagattawinaschanas (fataifschanas) kommissijai

*) Peeminneet, mihlais ralsitajs, la Krumberg lungs sawâ ralsitâ ihpaschi pahr Wissemmi runna un tadeht Ribga par to apspreefschanas punkti norahda. Tispat arr, ja Wissemme, Kursemme un Zgaganu-semme lohpa beedrotehs, Ribga buhtu ta widdeja weeta.

waijadsetu no laudihm scheem swehtkeem par labbu, sinnams ar waldischanas pataufchanu, dahwanas fanemt, tad arri, là jaw peeminneju, apspreeft, tur un us kahdu wihsf swehtki fwinnejami. Waijadsetu preefsch swehtku fwinneschanas weenu leelu swehtku gohda-nammu uszelt, sinnams pa leelafai dalkoi no dehteem, tur swehtku weefus warretu pameeloht un tur swehtku runnas warretu wisseem swehtku fwinnetajeem runnaht.

Taggad jawaija, tur gan mums Kurfemneekem buhtu wissderrigati, schohs gohda tautas swehtkus fwinneht? Pehz manna prahta buhtu tahda weeta jaismelle, kas paschâ Kurfemmes firði, par prohwi Dohbele. Warrbuht jitteem atkal buhs zittas dohmas. Ja wehlat dauds prahti lohpa fatiffes, tad arri to wissderrigato warrehs ismelleht. Beigäs tiffai wehl buhtu firsnigi jaluhds, lai itt ihpaschi mahzitaju lungi, kas weenumehr ar Latweescheem lohpa fateefahs, arri neaisleegtohs pee fwinneschanas fagattawinaschanas sawu palihdsibu pasneegt; jo pee swehtku fwinneschanas waijadsetu wiffai Kurfemmei notaf beedrotees. Un schahda wiffas Kurfemmes faweenofchanahs us scheem swehtkeem irr pehz mannahm dohmahm tiffai zaur mahzitaju palihdsibu eespehjiama.

—x.

Tehwa mihlestiba.

No dabbas zilweli irr wiffi weenadi. Dabba no tahs neewatas starpibas, fo zilweli paschi sawa starpâ zehlfuchi, neko nesinn. Schuhpulis irr ifkatram atnahzejam un sahrts ifkatram aisgahjejam no dabbas peeschkirti, lai tas buhtu bijis augsts woi sems. Ifkatram irr pehz wezzas teefas jamirst, un nahwe scho dsihwibas-lailâ no zilwekem zeltu starpibu isdelde un isnihzina. Rappâ neweens wairs wis neleelifees, ka irr dsimmis no augstmanneem, ka ehd 16 maltites reisê, ka pagrabba muzzâs guft wiffudahrgais wihs, ka brauz karritê ar 6 firgeem un ka nauda keschâ swads. Tas wiss tew, nabbags, gan irr bijis, bet nu irr tawas mirronu druppas lihdsigas tahm wiffupehdigahm, kas tawâ dsihwibas-lailâ tew par kalpu bij.

Dabba arri tadeht firde-ihpaschibas bes kahdas zilwela usflattifchanas isdalla. Un là daudsreis rahdabs, tà laudihm no semmes-kahrtas, kas nabbadfibâ dsihwo, gandrihs wairaf firde-juschanas spehki peeschkirti, ne là baggateem.

Beenigi awischi lassitaji nekaunosees, ka eedrohschijnajohs awises par kahda wihra, lam wahrds Sehlabs Mahrtsinsch, firde-juschanu rakstih un apleezinu, ja man buhtu wiffas pasaules gudriba bijuse un wiffa pasauale arri man par to gudralo gohdatu, tomehr es, ja tas man buhtu eespehjams, wiffu gudribas gohdu saudetu un mihtu prett scha wihra firde-juschanu.

Bil smahdejams irr wianna pehdigais darbs, tif gohdajama irr wianna firde-juschana.

Mahrtsinsch dsihwoja wissleelafâ nabbadfibâ; tsche-trikahrtigi wairaf wissch scho nabbadfibu zaur to fajutta, ka feewa un trihs behrni ar to majuminu jabarro bij, fo dahrsa-anglus pilsehtâ pahrdohdams grubti fapelnija. Wissch tohs anglus no kahda baggata funga par deesgan dahrgu maksu eepirka un til pehz beigtas neddekas, là bij ar baggato falihzis, warreja tohs riktigi ikreis nomalkaft. Ut tawu leelu labdarrifchanu, woi baggatais wihs gan wairaf spehja darriht!? Tas taf irr dauds darrihts, septinas wesselas deenas gohdigam Mahrtsinam bes naudas dahrgi pahrdohtus anglus ustizzeht. Bet, kas sinn, woi baggatais arri jaw dauds reis par tahdu leelu labdarrifchanu itt grubti nopuhtabs, ka to bij eedrohschijnajees darriht. Mahrtsinsch ilgu laiku gohdigi un gohdigi pehz nosazzita laika aisdohtus anglus nomalkaja, ka peepesch wianna feewai un wezzafai meitai gruhata flimmiba uskritta. Schis negaidams litenis wiannu til tablu speeda, ka neddekas beigäs nebij augtu fo atmalkaft un ohtra neddekâ Mahrtsinsch dsikkos parrados bij krittis. Baggatais par sawu ustizibu noskajtees, dohmadams nu sawam gallam klast effoht — 1 rubtus un 2 kapeikas irr taf leela nauda — steidsahs sawu parradneeku gehreht. Wispirma leeta bij, Mahrtsinam atfazzih, ka us preefschu wairs anglus nedabbuschoh, ohtra leeta bij sinnams draudeschana, ka Mahrtsinu zeetumâ guldischoht, ja us pehdahm 1 rubli un 2 kapeikas neatmalkaschoht.

Til nu arr warrbuht wehl Mahrtsinam bij, bet atdohdams ta bes grascha paliktu. Wissch kriht baggatajam pee kahjahm un luhds, lai ar wiannu wehl zeeschotees, jo ar scho 1 rubli un 2 kapeikahm wianna wabjas feewas un wahjas meitas dsihwiba jausturroht, zittadi wahjneekem beslaika jamirstoht. Wissch pee kahjahm baggatajam noskrittis apsohlahs ifkatru neddeku 17 kapeikas atmalkaft, un rahda wahjneekus, kurri us zeetahm ziffahm, no karstuma drudschah pahrmahkti, us aufsta kulla wahrgst, là arr wehl diwus behrninus, kas taf paschâ azzumirkli tehnam pehz maises prafta. — Wifs bij par wetti, leddu taf newarr safildiht, kuhst laufâ. — „Schkelmi un palaidni juhs wiffi,“ tee irr baggataja wahrði, „là jums nauda irr, tà kroggös apdsjerreet.“ Laikam wehl dauds saimoschanas wahrds Mahrtsinam buhtu wirsâ krahwis, ja Mahrtsinsch ar 1 rubli un 2 kapeikahm runnataju nebuhtu apmeerinajis. Nabbadstasch raubadams wiffas keschu keschas ismekleja un atdewa to masu parradu fazzidams: „Nu schê tad arr!! Baggatais itt meerigi naudu keschâ eesbahsa un aisgahja. Mahrtsinsch ar affaru pilnahm azzim sawu wissleelafâ eenaidneeku pawaddija, un atreebschanas dohmas wianna prahta schahwahs. Bet tiffa bij sawejus, tohs wiss-nelaimigalus wianna dsimmuma, usflattijis, ta tumfscha kluffa ismiffeschana atreebschanas dohmas aisdsinna. Seewa azzumirkli pehz atspirdsinaschanas un behrni pehz maises praftija. „Maises buhs deesgan, mihti behrni“,

Mahrtinsch behrneem atbildeja, „til juhsu tehwan tas dahrgi malfahs.“ Drihs winnam prahta schabwahs, fa draudse par bahriaem gabdajoh, waijagoh behrneem tadeht tehwu nemt, las winneem maifes wairs newarroht doht. Ra dohmahs, ta darrichts; winsch eet paleewena kambari, tur dahrsa-angli stahweja un — nodohms bij mirt. Bet wehl muhschigas dschwoschanas un muhschigas nahwes dohmas no laizigas nahwes atpakkat turreja. — — „Labbat buhtu bijis, ja es no winnas dschwibas neto nebuhtu sinnajis; — — Bil weegli man buhtu bijis, manneem behrneem maifi flappeht. Es warr buht nelabbi darru, — bet to labbati sinnu darricht?“ Winsch fah Deemu lubgt un eeslehdj sawa luhgschanâ tohs wahrdus: „Mihlais Deems, paleez tu manna weeta; es sinnu, tu zittu nedarritu.“ Ar tahdahm brunnaahm apbrunnajees, winsch leef strikki ap fallu — un azzumirli buhtu dwehsele islaidis, ja nahburdsene, las us ohtras seenas brohfasti turreja, nebuhtu ehrmigu dauhsichanohs isdsirdeuse. Winna isftreen ar naji, ka ehdufe, raudsicht, un atrohd Mahrtauu nahwes zihnischana. Schi strikki pahrgreesch un zour ahtru affins laichanu Mahrtsinsch atdschwajahs. Rauns par tahdu neisdohschanohs un zilweku pahrmeschanas laikam Mahrtauu ohtru reisi buhtu istamiffeschana gahsuschi, ja lahds gohda wihrs, las scho behdigu notikumu no sawa fullami isdsirdis, nebuhtu winnu sawa muishâ usnehmis. Seenigs leelkungs ar mihligeem wahrdeem Mahrtauu pahrschichanohs pahrmetta un dema maifi, ka ohtru reisi tehwa mihlestibai newaizadseja pahrbauditai tapt. J. G.—t.

Ihfa pamahzischana, ka aitas jakohpi un ja-oudsina.

(No lohpu-daltera B. J. Rosenberg)
(Gesahlums Nr. 17.)

Seemas-barriba.

Preeksch aitam ta labbata barriba janoschirr, jo no flittas barribas wiffas nilnas wahjibas rohdahs. No seena, las putt, jafargahs.

Seema aitam dohd seenu no jahles un abholina, no wihkeem un t. j. pr., tad salmus, kartuppekus, graudus, eljes plahzenus un retti ween lappas.

Seens un attahls no fausahm labbahm pfawahm, tad winsch smalts, irr ar abholina seenu lohpa ta wiffu-labbata barriba. Slihts sapuis, ar duhnaahm apnesis, melns un pellejis seens irr aitam nahwe, tapat arri zeeta un rupja purru-sahle. Ja preeksch wiffas seemas labbas barribas newaid, tad to flittako druflu ween warr peejaukt un tikkai ruddens un seemas beiguma ta wiffu-labbata barriba jadohd.

Abholina seens irr ar salmeem jeb ar zittu seenu jafajanz un tad preekschâ jaleef. Salmus aitas labprahht ehd, pawiffam tad tee labbi turreti.

Katrai aitai pa nedetu reis (no rihta) weena

lohte sahls pee uhdens jadohd. Seema warr 2 reis par deenu ar flaidru uhdeni dsirdiht.

Ruddeni naw jaraddina pee pilnigas barribas, ja seema paleeku stipri barroht newarr. Seemas barroschana eesahlahs, tad jaw aitas gannos wairs naw istikluschas. Winnas pamasam jaraddina us barroschana. Gesahluma par nakti ween salmi jadohd, tad jaw deenas ihfalas paleef, ta ka raffa preeksch pufdsenas nenoschuhst, tad arri rihtos feens jadohd. Kad lectus laiks pastahw un falst, tad jaw gannos wairs naw jadsenn.

Aitas par seemu weenadi jabarro. Ta irr leela neispraschana, ja ruddeni stipri barro un pawaffara barriba truhkst. Seemas eesahluma wiffa barriba ja-aprehkina, lai reds, woi warr labbi zauri tikt. Ja til dauds barriba newaid, tad tas truhkums japeepehr, ja to newarr, tad tahs flittakahs aitas japhrdohd jeb jaslakte.

Leelai aitai ikdeenas pufstreschas mahrzinas labba seena waijaga, jeb zittas lahds barribas til dauds, ka tilpat spehka no tahs dabbu. Salka, ka 100 mahrzini labba seena to paschu spehku un usturu dohd, ka dabbu, woi no

100	mahrz.	abholina seena, woi no
200	"	labba sirnu un wihku salmu, woi no
350	"	meeschu salmu, woi no
600	"	rudsu salmu, woi no
200	"	kartuppetu, woi no
500	"	salka abholina, woi no
70	"	ausu, woi no
60	"	meeschu, woi no
40	"	sirnu, woi no
50	"	wihku, woi no
50	"	rudsu.

Us tahdu wihfi buhtu katrai aitai jadohd pufstreschas mahrzinas labba seena, jeb labba abholina weeta —

5	mahrz.	labbu sirnu jeb wihku salmu, jeb
8 1/2	"	meeschu salmu, jeb
12 1/2	"	rudsu salmu, jeb
5	"	kartuppetu, jeb
1 1/2	"	ausu, jeb
1 1/2	"	meeschu, jeb
1 1/4	"	sirnu, jeb
1 1/2	"	wihku, jeb
1 1/4	"	rudsu.

Sirni, rudsi un wihfi papreeksch uhdeni ja-ibreedina.

Kad newahritus kartuppekus fagreesch, tad aitam no teem ihsti labba barriba teef. Bet eesahluma mas ween jadohd, zittadi winnas pfuhthiht fahl. Katrai aitai par deenu newarr wairaf doht, ka 2 mahrzinas. Kartuppekeem waijaga no smiltihm tihreem buht. Tapat arri labbi japaubho, woi tee naw puifchi, jeb woi salnu dabbutusch. Ar kartuppekeem lohpa dauds waffaraju un rudsu salmi jadohd. Kad aitas kartuppekus dabbutuschas, tad dsirdiht

nedrihst, bet labbas stundas agrakt. Grubsnejahm aitahm tohs labbak nemaš nedohd. Tapat arri lab-biba ar zittu barribu un ar salmeem kohpâ jadohd. Nusas un meeschi irr preefsch aitahm tee wissu-lab-balee graudi, un irr no rihta jadohd, bet ne dauds, jo aitas warr tad slimmas palitt. Tabs arridsan ar zittu barribu kohpâ, ihsti smalkus kohlâ sarrinus labpraht ehd, kas ar wissahm lappahm waffarâ no-zehrtami, kuhlschôs saseenami, wehsâ pakrehsâ weeta kaltejami, un semm jumta paglabbajami. — Kad aitahm barribu dohd, tad fillles un reddeles papreefschu labbi jaisflauka, jo tahm jauna barriba nepatish, kad kas no wezzas pahri palizzis. Barribu kas aitahm atleef, warr zitteem lohpeem preefschâ litt. — Tisween barribas jaleef preefschâ, kâ us reis warr apest. Mitu-mahtes wisswairak sishdischanas laikâ, un bukfi, kas aitu apeeschanas deht turreti, labbaki jabarro, kâ pehrnaji jehrini un ahlaunizas, un jehrini labbaki ne kâ auni.

Seemâ aitas il no deenas 3 reis jabarro, bet wehl labbaki, kad ta patte barriba pa 4 reisehm teef isdallita. Ihsâs deenas wianas rihtôs ar pirmu masu gaisminu, un waffarôs ittin wehli irr barro-jamas, kâ par garrahm naktim parleefu ilgi pehz barribas nebuhtu jagaida. Waffarôs reddeles labbi japeepilda, ar rudsu jeb waffarajas salmeem, jeb arri ar smalkeem kohpâ sarrineem un lappahm.

Lihdsiba, kâ barriba aitahm katru reis jadohd, buhtu, kad tillai ar salmeem un seenu ween barro. No rihta agri uhdeni un seenu, pullsten 10 meeschu salmus, pullsten 2 seenu, waffarôs rudsu jeb waf-faraju salmus un uhdeni.

Weenâ weeta Wahzsemme tâ barro: Pullsten 7 no rihta seenu un uhdeni, pullsten 10 kartuppetus jeb rahzenus; pufstdeenâ seenu un uhdeni, pufstische-trôs kartuppetus jeb rahzenus, waffarâ salmus.

Daschahrt aitahm dsehreens jafataisa no eljes plahzineem un no milteem; wissu-wairak tahm, kas sishbitajas. Tee eljes plahzeni masôs gabbalôs jafasitt, un labbas 2 deenas uhdeni jamehrz, tad ar kohlu labbi jafajanz, ar uhdeni schkists dsehreens jataisa un tad fillles ja-eleij. Paschâ sishdischanas laikâ us katru aitu no eljes plahzeneem newarr wairak rehlnaht, kâ wissu-wairak 2 lohthes us gabbalu par deenu un nakti, kas pee zittas barribas klahd dohdami. Mistu dsehreens ar apdohmu jadohd, jo aitas to tif labbi nedserr un lehti smahde. No rudsu milteem nedrihst dsehreenu doht, tillai no ausahm un meescheem. Gesahfuma ar sahli jadohd un fillles labbi jaisflauka un ar weenu jaluhlo, woi dsehreens naw klahhs palizzis.

Seemâ labpraht drusku sahs, ar awota uhdeni, kam smalki sagreestas wehrmeles, — bischu krehflini un paegtü ohgas irr peebehtas, aitahm dohd. Schis dsehreens aitas pasarga no uhdens-sehrgas un no zittahm sliimmibahm.

Wahjas un nespehzigas aitas femischli aigaldâ

ja-eleef un labbaki jabarro. Kad waffara un rindens flapji bijusch, irr sagreestas ohsola sibles pee barribas jadohd.

(Us preefschu beigums.)

Sarunnoschanahs pawaffarâ.

Semneels: Kad wehl labbas pahri deenas tahds filts faules laizinsch pastahwehs un druszin lectus nolihš, tad wiss, kas semmê guft, drihš us-mohdisees un pilnâ spehâ salkohs.

Krohga pappâ: Wai, mannu fuhru, grubtu deenau! Ta buhs manna nelaine; jo man irr di-was nilnas seewas semmê paglabbataš.

J. S. R—rj—n.

Latweefschu lauschu dseefmas un singes.

1. Nu fallat weenreis, kapehz juhs

Nemas wairs nedseedat?

Woi juhs ne preef' nei stummibas

Nemas wairs nejuhtat?

2. Kur juhsu dseefmineefu bars,

Kas zittahrt dseedaja

Par arrajeem un bablineem —

Ka birses flanneja?

3. Kur tad tabs mudras seltenes

Irr „tautâs“ gabjuschas?

Woi tabs to dseefmu tillumu

Ne schuhpli liffuschas?

4. Al, dehlini un bablini

Get pulkeem jaunlungôs,

Dauds meitschinas arr' launejabs

Get snabtnê, lindrakôs,

5. Nu dseefmas mihl, kas nabuschas

No paschas Wahzsemmes,

Un wabrôs un flanna netihfahs

No paschu dsmtenes.

K.

Par sinu.

Es schinnî gaddâ isdohschu tshetras grahmatas; weenâ grahmata buhs stahšs ar tshetrahm bildehm un tašs treijâs zittâs buhs par dabbas leetahm stahšihšs, kam dauds bilbes buhs klahd. Tâ kâ nu bilbes no Wahzsemmes jafapstelle un tabs apstelledameem arri tuhliht nandu japeefuhta, tad nu nandas isdohschanas naw masas. Tapehz tad es luhdsu, woi zitti lassitaji man pee schâ darba newarretu to palihdsibu pasneegt, kâ grahmatas jau eepreefschu, nandu eemalsadami apstelle. Makfa par wissahm tshetrahm grahmatahm irr weens rublis, kâ warr prett drikketahm switantehm Jelgawâ pee Schablowsky lunga fattoku eelâ, woi Ribgâ Friebea lunga jaunajâ grahmatu bohde, Pehterburgas ahripilssehtâ, Sumorow-eelâ, namš Nr. 9 eemalsahd, jeb man zaur pastu peejuhtht. Manna adresse irr schabda: Ribgâ, Pehterburgas ahripilssehtâ leelâ Aleksandera eelâ, namš Nr. 3. Grahmatas taps us wisseem Kreewu-semmes pastes stazsoneem peejuhthtas us to adressi, kahdu ilkatris nandu eemalsadams buhs peejuhthtis. Pirma grahmata jau paschu laiku teel preefsch drikkes falltra.

H. Allunan.

Lihdš 28ta April pee Ribgas atnahlsch 94 luggi un aisgahjuschi 6 luggi.

Atbiledams redaktehrs A. Leitan.

No zensures atwehlehtis.

Ribgâ, 28. April. 1867.

Sluddinafchanas.

No fabeerdrotas Dohles, Vellenhof un Lughau-
fallas pagasta waldischanas teel zaur scho slud-
dinafchanu sinnams daricht, la wisseem ahrepuf
schibs waldis us passchem dshwobameem pagasta
lohzeleem us preefchu waitis neweenam passe
netils isdohta, lamehr no fewis un no faweeem
familijas lohzeleem buhs krusamun-sihmi pee-
nessufchi.

Dohle tai 22tra Aprili 1867.

Paq. wezz. F. Michelson.
Scrihwertis: L. Joubert.

Kad tas pee Jaun-Beebalgas peederrigs fegle-
neels Kahl Swaiginit jau 3 gaddus bes passis
la behglis apfabri blandahs un fewi flehpjabs,
tab zaur scho teel luhgtas wissas Widsemes
gubernijas pagasta waldischanas, tur ween to
Kahl Swaiginit atrastu, tuhliht la arrestantu
scheit Jaun-Beebalga atstelletu.

Jaun-Beebalga tai 25ia Aprili 1867.

Paq. wezz. P. Dulbe.
Scrihwertis: A. Elper.

Kad tas Rihgas-Walmeeras kreise, Rubbenes
basnizas draudse, Keegel muishas pagasta peeder-
rigs Behesulalu fainneels Jahn Linde parradu
deht konkuris kritits, tab teel usajinati wiffi, lam
lahdas parradu prassifchanas no winna, la arri
tee, turri winnam parrada, peeju neddelu starpa
no appalsch rakstias deenas staitoht, un wif-
wehlaki lihds 4ta Mai f. g. pee appalsch rakstias
teefas meldeetes, wehlaki neweens waitis netils
peenemts, bet ar parradu flehpejeem pehz-littu-
meem isbarrihts.

Keegelmuishas pagasta waldischanas wahrda
tai 25ia Merz 1867.

Pagasta wez. M. Sehger.
Pagasta str. P. Lindberg.

Trilates mahjitaja-muisha tahs wez-
zas basnizas ehreles olzione prett stait-
bru naudu pahrdohs 10ta Mai mehnesch deena,
puffsten 11tos preefch pufdeenas. f. g.

Weena mahja irr pahrdohdama Su-
worow-eela Nr. 82. Klattatas sinna
dabbuhs turpat pee fainneela.

Kostromas gubernija irr muishas no 300 lihds
15.000 rubl. pahrdohdamas. La zenna par des-
fetinu irr 3 lihds 15 rublows. Klattatas sinna
dabbuhs Kostroma, Saludownika mahja pee
Ch. Corringen.

6 werstes no rahtuscha pa Pehterburgas schof-
feju (pa kreise rohlu no Rihgas), stahw weena
wehl tihri jauna mahja ar pirti, wahgust, stali
un weenu pahrwetun semmes preefch pahrdoh-
fchanu. Klattatas sinna turpat pee mahjas
fainneela Saula.

Rihgas damp faulu = mistu fabrikis

semmes-lohpejus atgabhina pee scha gabba pamaf-
saras sehjuma laulu mistus preefch laulu fuh-
dofchanu nemt. — Ka jau sinnams, laulu misti
ne ween wiffai waffaraja labbibai derr, bet arri
seemajam. la rudseem un lweefcheem — lad win-
nus tur uskafsa, tur fubdi ruddeni irr Inap-
pakt uswesti. Ihpaschi teel laulu misti preefch tar-
tuppelcem lohti ussteiti; jo lad winneem laulu-
miltus uskafsa, schee ne ween wairal pehz mehra
bet arri pilnigalus un sterkeku mistu baggatalus
tartuppelus isdoht, ne la, lad scheem buhtu pri-
fchi stalla fubdi wixfu litti.

To pamahifchanu, la laulu-milti bruhfejami
illatriis pirzeis bes mafas lihds dabbu. La wehl
peeminu, la arri Delgamä pee lohpmana D. K.
Kriiger, pee esaru wahreem, laulu-miltus un
gipfi preefch laulu fuhdofchanas par fabrika tirgu
lam tiffat ta pahrwefchanas nauha teel peestai-
tita, dabbu pirtt.

Karl Kr. Schmidt.

Ahrsemmes un eelschsemmes naudas = skapjus,

to ne ugguns nebs sagli warr maitaht, pahrdohd
Ziemer un beedris,
leela fnuilfchu-eela N 32.

Lemsaie.

Schd darru sinnamu, la es fawa nomirruscha
wihra pohdneela darbu jo prohjam strahdaschu;
tikween la krahna un pulku-pohbus waitis netai-
fichu. Pateidamees par to, la mannam nelaita
wihram bijuschi usizigi, luhdsjohs ar to pa-
schu usizibu mannu pohneela darbu usnemt.
Dorothea Schoke, dt. Pommer's.

Schahdas labbi dihgstofchas
fehklas
irr dabbujamas us tirgus-platscha pee jauneem
wahreem. Sehklas-galbs Nr. 25.

- Bukku-lahpostu,
- bruhnu-lahpostu,
- lahlu (strunku-),
- galwinu-lahpostu,
- meitruhes,
- treffes,
- mohtes,
- ruhtas,
- rahzimu,
- magejones,
- rebises,
- zilorijas,
- burtanu,
- beefchu,
- gurfu,
- firbiffu,
- dillu,
- ruhtas,
- sirnu,
- puppu,
- fihpolu-fehklas.

Virmais galbs.

Labbi dihgstofchus fehklas = wihkus

pahrdohd Man & Co. 3
Sinder-eela N 2,

A. T. Thies

Englischu magasihne

Rihga, Schweinfurtes nammä, irr dabbujamas
miffina besmeri wiffada leelumä, englischu kalleja
lalkes, plehschas, struhwistiki un schippeles wiffada
leelumä.

Labbi dihgstofchas lehzu-, timotiju- un
firnu-fehklas pahrdohd

Hugo Groot & Co.
Sinder- un Reifu-eelas stuhri Nr. 4.

Labbus wahzu ahdler-arktus

par lehtu tirgu pahrdohd
C. A. Puls
Lemsaie.

Walka.

Ahdgehru fabrikis, las jau 100 gaddus pastah-
wejis, irr us ihri (renti) isdohdams jeb pahrdoh-
dams. Klattatas sinna warr dabbuht pee flobl-
meistera Peterfohna Walka jeb Bricgera
bohde Rihga.

Wiffadas atflehgas, enges, strubwes un tap-
pini preefch istabam, lohgeem, flehtim, schub-
neem un laidareem, la arri Pehterburgas leelas
bruffu, dubbultu lattu un pufslattu naglas, ah-
semmes juntu naglas preefch papihnu un schin-
delu (lubbu) jumteem, mafas naglas preefch
ikweenas waijadfibas no dselles, miffina un lap-
para, teel eelsch mafuma un wairuma pahrdohdas
eelsch tahs gruntigas

J. Redlich

Englischu magasihnes.

Kaugurmuischa pee Walmeeres pilsehtas teel
labbi

fehklas = fartuppelki

pahrdohd. Muishas waldischana. 2
Schlas-wihkus warr dab-
luht pirtt Sasflauta muishu pee
Rihgas. 2

Lohdesmuishu, Lemsaies draudse, teel pahrdoh-
tas Kursemmes sehja mas linnu-fehklas
preefch fehchanas. 2

Labbi dihgstofchas wihku =

un farlana
ahvolina-fehklas
pahrdohd W. Bornhaupt, 1
masa Sinder-eela Nr. 3. Breberlo mahja.

Labbi kaleji un katlu kaleji
teel peenemti Bolderajas maschinu-
fabriki. 2

Jauna bohde.

Blihwit, zinkabaltumu (Zinkweih), gletti, mi-
niumu, Berlines-farlanumu (Berlinerroth), pa-
tentszinoberi un wissas sortes no mahdera pehr-
wehm par lehtato malku pahrdohd 3
Adolf Wetterich (Frey),
Sinder-eela Nr. 16.

Sasflauta ta mahja, lam nummers 125, lihds
ar dahrsa-semmi irr pahrdohdama. Skaidratas
sinna isdohs tas fainneela 1
Jahn Rammin.